

BÖLÜM 165

DEZENFEKSİYON- STERİLİZASYON

Meltem KARSLIOĞLU¹

İlkay BOZKURT²

1. TANIMLAR

Kontaminasyon: Cansız nesnelerin veya canlı materyalin potansiyel olarak bulaşıcı maddelerle kirlenmesidir.

Dekontaminasyon: Kirli maddeleri ve patojen mikroorganizmaları nesnelerden uzaklaştırma işlemidir.

Deterjan: Suyun organik malzemeye nüfuz etme ve kiri parçalama kabiliyetini artıran bir temizlik maddesidir.

Dezenfektan: Çeşitli mikroorganizmaları öldürmek için cansız yüzeylere uygulanması tavsiye edilen bir maddedir. Deride ve mukozada bulunan mikroorganizmaları öldüren eşdeğer maddeye antiseptik denir.

Dezenfeksiyon: Canlı mikroorganizmaların sayısını daha az zararlı bir düzeye indirmeye yönelik bir işlemdir.

İnvaziv prosedür: Deriyi veya mukoza zarını delen veya bir vücut boşluğuna veya organa giren herhangi bir prosedüre verilen isimdir

Prion: Ensefalopatiye de neden olabilen küçük protein yapıya sahip bulaşıcı, enfeksiyöz birimdir. Dezenfeksiyon ve sterilizasyona karşı oldukça dirençlidir.

Tek kullanımlık cihaz: Tek bir işlem sırasında tek bir hastada veya tek bir kullanım için tasarlanmış bir cihazdır.

Sterilizasyon: Bir nesneyi virüs, bakteri, spor ve prion dahil olmak üzere tüm canlı mikroorganizmalardan arındırmak için kullanılan bir işlemdir.

Otoklav: Otoklav veya sterilizatör, ekipman ve malzemeleri yüksek basınç ve buhara tabi tutarak sterilize etmek için kullanılan bir cihazdır.

¹ Uzm. Dr., Samsun Gazi Devlet Hastanesi, Celikmltm@hotmail.com

² Doç. Dr., Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji AD., drilkaybozkurt@gmail.com

paketler hasar görebilir ve mikrobiyal bariyer bozulabilir. Paketlerin bütünlüğünü bozacak herhangi bir durum olması halinde veya sterilizasyon ömürünün dolması halinde kirli kabul edilerek kullanılmamalıdır. Depolama alanına böcek veya kemirgenlerin girmemesi için gerekli önlemler alınmalıdır. Depolama süresi 6 ayı geçen malzemeler tespit edilmeli, tekrar steril edilmek üzere uygun koşullarda saklanmalıdır.

KAYNAKLAR

1. ANSI/AAMI ST:79: 2006. Comprehensive guide to steam sterilization and sterility assurance in health care facilities.
2. Bakanlık, T. S., & Müdürlüğü, H. S. G. (2020). COVID-19 (SARS-CoV-2 Enfeksiyonu) Rehberi (Bilim Kurulu Çalışması). Website https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/depo/rehberler/COVID-19_Rehberi.pdf [accessed 2 April 2020].
3. Boyce JM. Modern technologies for improving cleaning and disinfection of environmental surfaces in hospitals. *Antimicrobial resistance and Infection control*. 2016; S 10
4. CDC Guideline for Prevention of SSIs JAMA Surg2017;152:784.
5. Decontamination and reprocessing of medical devices for health-care facilities. World Health Organization and Pan American Health Organization, 2016.
6. Esen, Ş., Ersöz, G., Gürler, B., Karabay, O., Koçoğlu, E., & Metin, D. Y. (2019). Dezenfeksiyon Antisepti Sterilizasyon Rehberi. Retrieved from <https://www.das.org.tr/kitaplar/DASRehber2019V10.pdf>
7. FDA, U. (2020). Topical Antiseptic Products: Hand Sanitizers and Antibacterial Soaps. Available online: <https://www.fda.gov/drugs/information-drug-class/topical-antiseptic-products-hand-sanitizers-and-antibacterial-soaps> (accessed on 12 December 2019).
8. Guideline compiled by DGKH, DGSV and AKI (Germany), for the validation and routine monitoring of automated cleaning and thermal disinfection processes for medical devices. Zentral Sterilisation; supplement, 2017.
9. Guideline for selection and use of packaging systems for sterilization. In: Guidelines for Perioperative Practice. Denver, CO: AORN, Inc; 2018
10. IDSA 2011 Guideline for Prevention of Intravascular Catheter-Related Infections
11. Kramer, A., Dissemmond, J., Kim, S., Willy, C., Mayer, D., Papke, R., Tuchmann F., & Assadian, O. (2018). Consensus on wound antisepsis: update 2018. *Skin pharmacology and physiology*, 31(1), 28-58.
12. Ling et al. APSIC guidelines for disinfection and sterilization of instruments in health care facilities. *Antimicrobial Resistance and Infection Control* (2018) 7:25
13. Maiwald, M., & Widmer, A. F. (2017). WHO's recommendation for surgical skin antisepsis is premature. *The Lancet Infectious Diseases*, 17(10), 1023-1024
14. Pommer B, Georgopoulos A, Dvorak G, Ulm C. Decontamination of autogenous bone grafts: systematic literature review and evidence-based proposal of a protocol. *QuintessenceInt*. 2014 Feb; 45 (2): 145-50. doi: 10.3290/j.qi.a31011. Review. PubMed PMID: 24389568.
15. Spaulding, E. H., & Emmons, E. K. (1958). Chemical disinfection. *The American journal of nursing*, 1238-1242.
16. World Forum for Hospital Sterile Supply (WFHSS). Sterile Supply Specialist Training Course Level II: Sterilization of Medical Devices (2013).
17. World Health Organization (WHO). 2002. Prevention of Hospital-Acquired Infections: A Practical Guide. 2nd ed. WHO/CDS/CSR/EPH/2002/12. Geneva: WHO.
18. World Health Organization and Pan American Health Organization, 2016 Decontamination and Reprocessing of Medical Devices for Health-care Facilities
19. World Health Organization. (2016). Decontamination and reprocessing of medical devices for health-care facilities.
20. World Health Organization. (2020). Cleaning and disinfection of environmental surfaces in the context of COVID-19: interim guidance, 15 May 2020 (No. WHO/2019-nCoV/Disinfection/2020.1). World Health Organization)